

УДК 373.67:7.011.22

**ВЗАЄМОДІЯ МИСТЕЦТВ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧІВ
ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ.**

Левченко М.Г.

Херсонський державний університет

В статті розглядаються питання потреби підготовки високоякісних фахівців в галузі мистецтва. Автор порушує проблеми взаємодії мистецтв в цьому процесі ,цілісного художнього розвитку майбутніх вчителів художньої культури з урахуванням інтеграції та взаємопроникнення різних видів творчої діяльності, їх взаємовплив та взаємодопомога.

The issues of necessity for highly qualified art specialists training are studied in this article. The author examines the issues of arts interaction, which is the base for future teachers of art culture integrated artistic development into consideration integration and interdependence of different types of creative work, their mutual assistance and complementarity.

В статье рассматриваются вопросы потребности подготовки высококачественных специалистов в области искусства. Автор рассматривает проблемы взаимодействия искусств, в основе которого находится целостное художественное развитие будущих учителей художественной культуры с учетом интеграции и взаимопроникновения различных видов творческой деятельности, их взаимопомощь и дополнительность.

Перетворення які відбуваються в сучасному українському суспільстві неможливі без духовного оновлення студентської молоді. Виходячи з потреб суспільства, завдань які стоять перед змістом національної освіти які зазначені в Законах України «Про освіту», «Про вищу освіту», Національній доктрині розвитку освіти, вхід у Болонський процес вимагають необхідність переоцінки та переосмислення змісту комплексного підходу до підготовки вчителів художньої культури.

Ті зміни що відбуваються в області культури в цілому, в практичній діяльності загальноосвітньої школи, позашкільних та спеціалізованих навчальних закладах, висувають потребу в підготовці фахівців полі художнього профілю.

Аналіз літератури з цього питання показує, що в працях Л.С.Виготського, В.С.Давидова Б.М.Теплова розглядаються психологічні аспекти цієї проблеми. Ряд дослідників розглядають питання взаємодії окремих мистецтв – Є.В.Квятковський, Г.М.Падалка, Л.М.Масол, Н.Є.Миропольська.

На жаль проведений експерт наукових досліджень не може нам запропонувати систему підготовки фахівців з художньої культури з взаємодією різних видів мистецтв.

Розглянемо це питання виходячи з досвіду роботи факультету культури і мистецтв Херсонського державного університету. Вже сьомий рік здійснюється підготовка вчителів художньої культури на факультеті виходячи з загальних завдань культурологічної підготовки майбутніх фахівців. Сьогодні на факультеті представлені такі спеціальності : «Музика. Спеціалізація: вокально-хорова майстерність; інструментальне виконавство; естрадне виконавство», «Хореографія. Спеціалізація: народно-сценічна та сучасна хореографія», «Образотворче мистецтво. Спеціалізація: декоративне мистецтво», «Психологія. Спеціалізація: режисура молодіжних театрів.» Студенти всіх перелічених спеціальностей мають також спеціалізацію художня культура з кваліфікацією «Вчитель художньої культури, етики, естетики».

Організація підготовки фахівців за вищеназваними напрямками обумовлена такими чинниками:

- гострою потребою регіону в мистецько-педагогічних кадрах здатних всебічно розвивати художньо-творчо здібності, естетичні інтереси й нахили учнівської молоді;
- наявністю в університеті багаторічного досвіду підготовки спеціалістів сумісних спеціальностей;

- наявність на факультеті професорсько-викладацького колективу відповідного науково-кваліфікаційного рівня;
- ділові та творчі зв'язки, що склалися в вузі з ліцеями мистецтв, музичним та училищем культури, закладами культури тощо.

Проблема формування у студентів готовності до професійної діяльності належить до числа навчальних проблем сучасної освіти. Особливого значення вона набуває в умовах ринкової економіки, коли вирішальним стає не лише набуття наперед заданої системи знань, а й цілеспрямований розвиток професійно значущих якостей кожного спеціаліста.

Складні завдання формування й розвитку художніх здібностей студентів здійснюються насамперед у процесі навчання. Інтерес студентів до навчання - велика рушійна сила, яка відкриває розум для благотворного впливу науки. Виховання інтересу до навчальної діяльності є одним з головних чинників ефективності навчально-виховного процесу на факультеті. Озброєння студентів основними поняттями наукових знань створюють міцне підґрунття для правильного розуміння прекрасного. Без глибоких наукових знань не можна виховати естетичне ставлення до дійсності, сформувати у студентів естетичне поняття та почуття, погляди, художні смаки, виробити в них уміння активно, творчо виявляти себе в тій чи іншій царині мистецтва.

З метою поєднання зусиль професорсько-викладацького складу факультету для досягнення мети – вихід в соціокультурну парадигму ХХІ століття, нами були впроваджені концептуальні основи взаємодії мистецтв як стратегічне завдання в системі підготовки вчителів художньої культури. З'ясовані особливості взаємодії мистецтв на основі конструювання семантичної моделі підготовки фахівця; розроблена система теоретичних положень з цього питання; визначені проблеми оволодіння педагогічними технологіями на основі взаємодії мистецтв; розроблена система положень про етапи підготовки майбутнього спеціаліста в галузі мистецько-педагогічної діяльності. Все це дало можливість побудувати науково-методичну роботу на кафедрах факультету і визначитись з пріоритетними завданнями.

З метою підвищення інтелектуального рівня, накопичення емоційного досвіду студентства, їх ерудиції в робочих навчальних планах пропонується ряд спецкурсів за вибором студентів: «Художня культура Півдня України», «Реалізм в українській і європейській культурах», «Світоглядні універсали української культури», «Мистецтво української діаспори та Херсонщина», «Українська культурологічна думка», «Мова культури» тощо.

У вирішенні питань творчого розвитку майбутніх фахівців допомагають творчі колективи факультету. Серед них: народний ансамбль танцю «Чубарики», Яким керує завідувач кафедри хореографії, заслужений працівник культури України професор Чуба В.В., народний ансамбль танцю «Ладовиця» під керівництвом доцента, Лауреата Міжнародних конкурсів Васяка В.А., ансамблів сучасного та спортивного танців. Учбовий театр «Студі-Арт» - має почесне звання народного, лауреат IV Всеукраїнського фестивалю музичних прем'єр «Мельпомена Таврії». Очолює цей колектив завідувач кафедрою театрального мистецтва кандидат педагогічних наук, доцент Лимаренко Л.І. Симфонічний оркестр під орудою завідувача кафедрою інструментального виконавства і теорії музики, заслуженого працівника культури України, професора Марцинковського С.Л. Струнний квартет під керівництвом доцента Захоженко О.В. Хорова капела під керівництвом доцента Замовця Ю.М. Під орудою завідувача кафедри вокалу та хорових дисциплін, кандидата педагогічних наук Гунько Н.О. працює вокальний ансамбль «Ретро».

Стало доброю традицією при відкритті виставок студентських робіт, а такі відбуваються щонайменше двічі на рік, поєднувати звучання образотворчих робіт з музикою творчих колективів факультету.

Особливого значення набуває театральна та концертна практики студентів. Під час навчання студенти займаються підготовкою концертних номерів які потім демонструють в концертах та виставах. Цікавою, на нашу думку є проекти взаємодії професійних творчих колективів і студентів та викладачів факультету. Серед них відзначимо постановку вистави «Ревізор» за М.Гоголем у постановці першого проректора університету, доктора філологічних наук, професора, заслуженого діяча мистецтв України О.В. Мішукова, запрошення викладачів

факультету для здійснення хореографічних постановок до п'єс в Херсонському академічному музично-драматичному театрі ім. М. Куліша; співпраця студентів-музикантів у симфонічному оркестрі; виступи заслуженого артиста України, доцента кафедри вокалу та хорових дисциплін В.Гурби та лауреата конкурсу «Золотий голос України» З.Колісниченко з інструментальними колективами університету та камерним оркестром «Гілея» Херсонської обласної філармонії тощо.

На нашу думку взаємодія мистецтв повинна в першу чергу розглядатися як практична діяльність, яка синергетичним результатом споглядання і переживання, спрямована на самотворення, на самовизначення, на відшукування істини.

Таким чином, ми можемо стверджувати що існує потреба в підготовці саме спеціалістів поліхудожнього профілю на основі взаємодії мистецтв, а система підготовки вчителів художньої культури потребує відповідного структурування, правильного підбору методів і форм організації практичних занять.

Література

1. Левченко М. Г. Наймолодший факультет – художньо-педагогічний / Мистецтво та освіта. – 1999. – № 1. – С. 39-41.
2. Левченко М. Г. Стан і перспективи підготовки фахівців з художньої культури на художньо-педагогічному факультеті ХДПУ. Збірка наукових праць. – Київ-Запоріжжя, 2000. – Випуск 18. – С. 169 – 173.
3. Левченко М. Г. Науково-практична конференція в Херсоні / Мистецтво та освіта. – 2000. – № 4. – С. 56-58.
4. Левченко М. Г. Підготовка майбутніх фахівців з спеціальностей мистецтва у педагогічних університетах. Международный конкурс учителей: Сборник материалов 1-го подсеминара преподавателей ВУЗов / Под общей редакцией члена-корреспондента АПН Украины Сидоренко М.М. - Артек, 2000. – 84 с.
5. Левченко М. Г. Художня культура Півдня України у структурі змісту культурологічної освіти студентів. Південний архів. Філологічні науки:

Збірник наукових праць / Випуск XIII. – Херсон: Айлант, 2001. – С. 135 - 136

6. Левченко М. Г. Життя, присвячене мистецтву / Мистецтво та освіта. – 2003. – № 2. – С. 55-56.